

Surrealismus má mnoho podob - i na filmovém plátně. Kino Ponrepo uvede cyklus filmů k poctě Ludvíka Švába

23.8.2022 - Jana Lohrová | Národní filmový archiv

Kino Ponrepo, které provozuje Národní filmový archiv, zařazuje do svého podzimního schématu cyklus s názvem Kabinet dr. Švába. Filmy, které se budou promítat, jsou spojeny se jménem českého surrealisty, filmaře, psychiatra a jazzmana Ludvíka Švába. Prvním snímkem bude již 26. srpna 42. ulice od Lloyda Bacona, následovat bude 1. září film Smrt labutě od režisérů Jean Benoît-Lévyho a Marie Epsteinové, a posledním bude 22. září Královský balet od Paula Czinnera. Všechny tři projekce začínají v 18 hodin.

Ludvík Šváb (1924-1997) byl propojen s Národním filmovým archivem dlouhá léta, hlavně jako účastník interních projekcí, při nichž kurátoři a archiváři identifikují málo známé filmy. Šváb jako znalec a milovník klasických filmů různých žánrů a proveniencí pomáhal s identifikací filmových tvůrců a tvůrkyň, zejména z němé éry, ale také nezaměnitelným způsobem filmy komentoval a občas pořizoval fotografie přímo z plátna, z nichž pak vytvářel imaginativní vizuální kompozice.

Snímky, které nyní Ponrepo uvede, jsou součástí projektu Cyklus filmů o tanci. Ten probíhal v letech 1978-1980 a divákům nabídl díla s důrazem na mimořádně zdařilou - a různorodou - taneční choreografii. Všechno jsou to filmy, které se na plátně objevují spíše vzácně, a to i v Ponrepu.

42. ulice je legendární hudební revue z roku 1933, známá hlavně díky unikátní choreografii Busby Berkeleyho, který našel extrémní možnosti spojení filmového média a tanečních kompozic: "Šel někdy dokonce tak daleko, že nechal ,tančit' právě kameru, zatímco tanečnický naaranžoval do více méně nehybných dekorativních póz.", napsal k tomu kdysi L. Šváb.

Smrt labutě (1937), natočená po několikaměsíčním pobytu režiséra v pařížské Opeře, nabízí podle Švába "velmi věrné, přesvědčivé i chápavé vystižení atmosféry tohoto centra tanečního světa, vnímaného okouzlenými očima budoucích tanečníků a tanečnic."

Královský balet (1960) je dalším příkladem extrémního propojení choreografie a filmu: režisér Czinner nainstaloval celkem jedenáct kamer, které snímaly baletní představení simultánně z různých úhlů.

"Díky Ludvíku Švábovi máme vzácnou příležitost nahlédnout kinematografii současně zevnitř i z vnějšku tím, jak se v širokém spektru jeho aktivit spojených s filmovým médiem kombinovala múzičnost a intuice umělce s analytickou schopností vědce s bohatými zkušenostmi z experimentální psychiatrie, uvádí k osobnosti Ludvíka Švába hlavní dramaturg cyklu Kabinet dr. Švába Jiří Horníček.

Jiří Horníček se odkazu Ludvíka Švába věnuje dlouhodobě. V roce 2017 vydal Národní filmový archiv jeho knihu s názvem [Ludvík Šváb - Uklidit až po mé smrti](#), jejímiž editory byli Evženie Brabcová a Jiří Horníček. Publikace vyšla [i v anglické verzi](#). Osobnost Ludvíka Švába je v ní zachycena komplexně napříč všemi obory, jimž se věnoval: divadlu, jazzové hudbě, výtvarnému umění, fotografii a filmu. Švábův vztah k filmu v knize zachycují čtyři původní studie. Tato kniha byla oceněna za grafickou úpravu, jejímž autorem je dlouholetý spolupracovník Národního filmového archivu Michal Krůl. Krůl vybavil knihu nejen originálním výrazem, ale do každého exempláře sám vložil fotografie a

další výtvarné prvky, které odpovídají některým tvůrčím postupům Ludvíka Švába.

Všichni, kdo si knihu zakoupí, obdrží také DVD s filmem Martiny Kudláček L'amour fou - Ludvík Šváb (1995). Tento inspirovaný portrét Ludvíka Švába vznikl z letitého přátelství mezi režisérkou a Švábem, z jejich zkoumání zdrojů a projevů poezie, humoru, imaginace a lásky. Ve filmu jsou obsaženy také Švábovy vlastní filmové experimenty, které se jinde nedochovaly.

Video ke knize [ZDE](#)

Foto ke stažení [ZDE](#)

Kontakt:

Národní filmový archiv

Vedoucí PR

Jana Lohrová

E-mail: jana.lohrova@nfa.cz

Tel.: 604 305 505